

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
IP Centrul de Excelență în Economie și Finanțe

Director IP Centrul de Excelență în Economie și Finanțe

" 10 "

Alina SARGO
2023

Curriculumul modular

S.08.O.026 Practici contabile de raportare fiscală

Specialitatea: **41120 Impozite și percepe fiscală**

Calificarea: **Contabil**

Chișinău 2023

Aprobat:

La ședința Consiliului metodic-științific al Centrului de Excelență în economie și Finanțe, proces-verbal nr. 3 din "09" 10 2023

Director adjunct pentru instruire și educație

Angela BOTEZATU

La ședința catedrei "Contabilitate și analiză economică", proces-verbal nr. 1 din "8" septembrie 2023

Șef catedră

Revilia CIORNÎ

Elaborat în baza Planului de învățământ, aprobat prin OMEC nr. 339, din 18.05.2022:

1. *Cristina SAVCIUC*, grad didactic superior, magistru în economie, IP Centrul de Excelență în Economie și Finanțe
2. *Revilia CIORNÎ*, grad didactic superior, magistru în economie, IP Centrul de Excelență în Economie și Finanțe

Recenzenți:

1. *Natalia DARANUȚA*, contabil-șef "Zimagro-Plus" SRL
2. *Larisa CEBAN*, auditor public principal, Curtea de Conturi

Adresa Curriculumului în Internet:

<http://edu.gov.md/ro/content/curriculum-invatamintul-profesional-tehnic-postsecundar>

Cuprins

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională	6
III. Competențele profesionale specifice modulului	6
IV. Administrarea modulului.....	7
V. Unitățile de învățare	7
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	10
VII. Studiu individual ghidat de profesor	10
VIII. Lucrările practice recomandate	11
IX. Sugestii metodologice	11
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	12
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	15
XII. Resursele didactice recomandate elevilor	15

I. Preliminarii

Curriculumul modular Practici contabile de raportare fiscală este destinat pentru pregătirea specialiștilor din domeniul impozitelor și perceperii fiscale și are rolul de inițiere în metodologia de întocmire a situațiilor financiare, a notelor aferente și a declarației privind impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător în vederea prezentării corecte a acestora la instituțiile de resort precum și altor utilizatori ai informației financiare și fiscale.

Statutul Curriculumului. Curriculumul la unitatea de curs Practici contabile de raportare fiscală este un document normativ și obligatoriu pentru realizarea procesului de pregătire a elevilor în învățământul profesional tehnic postsecundar, care vor putea să activeze atât în cadrul entităților economice, cât și în cadrul instituțiilor publice de resort.

Funcțiile de bază ale Curriculumul sunt:

- didactică întru desfășurarea procesului educațional din perspectiva unei pedagogii axate pe acte normative ale procesului de predare-învățare-evaluare și certificare în contextul unei pedagogii axate pe competențe;
- reper pentru proiectarea pe competențe;
- componentă de bază pentru elaborarea strategiei de evaluare și certificare;
- orientare a procesului educațional spre formare de competențe la elevi;
- componentă fundamentală pentru elaborarea manualelor tipărite, manualelor electronice, ghidurilor metodologice, testelor de evaluare.

Principiile de construire și dezvoltare curriculară a curriculumului modular “Practici contabile de raportare fiscală” sunt:

- Principiul funcționalității, care presupune identificarea a ceea ce este util viitorului profesionist din sectorul economiei;
- Principiul coerenței, conform căruia curriculumul nu ar trebui să fie o reproducere a celor studiate, ci ar trebui să fie corelat cu cerințele mediului de afaceri/angajatorului în vederea obținerii competențelor specifice necesare;
- Principiul flexibilității și al parcursului individual presupune acceptarea faptului că dezvoltarea optimă a elevului presupune în egală măsură diferențiere și integrare;
- Principiul adaptării la o categorie socio-profesională presupune un curriculum care să creeze un set de valori etice pozitive, care să ofere o inserție socio-profesională optimă.

Beneficiarii Curriculumului. Curriculumul este destinat:

- profesorilor din instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar;
- elevilor care își fac studiile la specialitățile din domeniul economiei, dar și din alte domenii de activitate;
- autorilor de manuale și ghiduri metodologice;
- membrilor comisiilor pentru examenele de calificare;
- membrilor comisiilor de identificare, evaluare și recunoaștere a rezultatelor învățării, dobândite în contexte non-formale și informale.

Scopul Curriculumului Cursul este axat atât pe tratarea uzanțelor teoretice esențiale din domeniul financiar și fiscal (la capitolul impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător), cât și pe studierea bazată pe o serie de aplicații practice, care au drept scop explicarea regulilor și tehnicilor de întocmire a bilanțului, situației de profit și pierdere, a declarației privind impozitul pe venit din activitatea de

întreprinzător, a situației modificărilor capitalului propriu, a situației fluxurilor de numerar și a notelor aferente.

Dezvoltarea capacităților și aptitudinilor practice la elevi în domeniul practicilor contabile privind raportarea fiscală vor contribui la ajustarea acestora la oferta de muncă în corespundere cu necesitățile pieței muncii și a standardelor aferente de calitate. Formarea profesională a elevilor va fi asigurată prin cumularea cunoștințelor atât la nivel teoretic cât și practic, precum:

- Distingerea componenței situațiilor financiare în dependență de tipul entității;
- Algoritmizarea lucrărilor premergătoare necesare întocmirii situațiilor financiare ale entității;
- Contarea și documentarea rezultatelor inventarierii;
- Contabilizarea decontării veniturilor și cheltuielilor anticipate ale entității;
- Recalcularea diferențelor de curs valutar și de sumă la finele perioadei de gestiune;
- Contabilizarea înregistrărilor de corectare în cadrul entității;
- Contarea trecerii activelor imobilizate și a datoriilor pe termen lung în categoria celor curente;
- Recunoașterea și evaluarea activelor și pasivelor entității la finele perioadei de gestiune;
- Perfectarea bilanțului;
- Decontarea veniturilor și cheltuielilor entității la finele perioadei de gestiune;
- Determinarea rezultatului din activitatea operațională: profit (pierdere) ale entității;
- Evaluarea rezultatului din alte activități: profit (pierdere) ale entității;
- Determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit ale entității;
- Perfectarea declarației cu privire la impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător;
- Perfectarea Situației de profit și pierdere;
- Determinarea soldului la începutul și sfârșitul perioadei de gestiune, majorările și diminuările pe parcursul perioadei a elementelor capitalului propriu ale entității;
- Disecarea etapelor de întocmire a situației modificărilor capitalului propriu a entității;
- Divizarea elementelor situației fluxurilor de numerar pe activitățile operațională, de investiții și financiară, cu prezentarea distinctă a diferențelor de curs valutar;
- Operarea cu algoritmul perfectării situației fluxurilor de numerar;
- Perfectarea notelor aferente situațiilor financiare;
- Analizarea datelor din situațiile financiare care sunt relevante pentru luarea deciziilor economice de către utilizatori.

Activitatea didactică a profesorilor care predau disciplina dată trebuie să îmbine aspectele teoretice și metodologice cu cele practico-aplicative, să accentueze caracterul interdisciplinar al predării-învățării și să se realizeze printr-o continuă diversificare a strategiilor și metodelor de învățământ.

Pentru studierea acestui modul este necesară studierea prealabilă a următoarelor unități de curs:

U.02.O.005 Bazele antreprenoriatului;

F.04.O.012 Bazele contabilității;

P.04.O.047 Practica de instruire;

F.05.O.014 Metode și tehnici de evaluare contabilă;

S.06.A.030 Sistemul documentelor contabile;

P.06.O.048 Practica tehnologică;

S.06.O.019 Contabilitatea activității de exploatare;

S.07.O.020 Contabilitatea activității de finanțare;

F.07.O.017 Fiscalitate;

S.07.O.023 Controlul financiar-fiscal.

II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională

Situațiile financiare reprezintă o informație financiară sistematizată despre evenimentele privind activitatea întreprinderii și operațiile economice care au avut loc în perioada de gestiune prezentată. Scopul situațiilor financiare îl constituie prezentarea unei informații accesibile și relevante tuturor utilizatorilor privind: situația financiară a entității; indicatorii activității acesteia și fluxul de numerar; resursele economice și datoriile întreprinderii; componența activelor și a surselor de formare ale acestora, precum și modificările lor.

Pornind de la aceste realități, cursul își propune ca pe baza cercetării în detaliu a vastei documentații disponibile și a constatărilor faptice să pună în evidență convergențele și divergențele care există între contabilitate și fiscalitate.

Studiind acest modul elevul va fi competent de a:

- evalua capacitatea entității de a-și plăti personalul și de a oferi beneficii angajaților săi;
- evalua garanția pe care entitatea o poate oferi pentru creditele ce i-au fost acordate;
- determina politicile contabile și fiscale;
- determina profitul și dividendele care pot fi distribuite;
- perfectă situațiile financiare și declarațiile privind impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător;
- reglementa activitățile entității prin elaborarea politicilor contabile.

Competențele formate și dezvoltate în cadrul acestei unități de curs vor fi necesare pentru studierea următorului modul:

P.08.O.049 Practica ce anticipează probele de absolvire.

III. Competențele profesionale specifice modulului

În conformitate cu Standardul de calificare Contabil, domeniul de formare profesională 411 Contabilitate și impozite, nivelul 4 CNC, aprobat prin Ordinul MEC nr.454 din 30.05.2022, modulul Practici contabile de raportare fiscală contribuie la formarea următoarelor *competențe profesionale*:

CP6. Efectuarea calculelor specifice și înregistrarea operațiunilor economice.

CP7. Întocmirea rapoartelor statistice, declarațiilor fiscale.

CP8. Evaluarea și inventarierea patrimoniului. Întocmirea situațiilor financiare.

CP9. Dezvoltarea profesională și asigurarea calității lucrărilor efectuate.

Competențele profesionale specifice modulului Practici contabile de raportare fiscală:

CS1. Operarea cu structura, principiile și cerințele calitative a situațiilor financiare și ale declarațiilor fiscale ale entității;

CS2. Desfășurarea etapelor premergătoare necesare întocmirii situațiilor financiare în cadrul entității;

CS3. Operarea cu mecanismul de calcul, contabilizare și raportare a impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător a entității;

CS4. Operarea cu metodologia de întocmire a situației de profit și pierdere a entității;

CS5. Aplicarea regulilor și tehnicilor contabile necesare întocmirii și prezentării bilanțului entității;

CS6. Ilustrarea algoritmului de întocmire a situației modificărilor capitalului propriu și a situației fluxurilor de numerar a entității;

CS7. Operarea cu metodologia de selectare, analiză și prezentare a informației în notele aferente situațiilor financiare ale entității.

IV. Administrarea modului

Codul modulului	Denumirea modulului	Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
			Total	Contact direct		Lucrul individual		
				Prelegeri	Practică/ Seminar			
S.08.0.026	Practici contabile de raportare fiscală	VIII	90	30	30	30	examen	3

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
1. Generalități privind raportarea financiară și fiscală		
UC1. Operarea cu structura, principiile și cerințele calitative a situațiilor financiare și ale declarațiilor fiscale ale entității.	1.1 Scopul și componența situațiilor financiare 1.2 Clasificarea și caracteristica principiilor de bază și a cerințelor calitative aferente situațiilor financiare 1.3 Raportarea fiscală – tipologia dărilor de seamă fiscale și termenii de prezentare ale acestora 1.4 Utilizatorii situațiilor financiare și a raportării fiscale	A1.1 Distingerea componenței situațiilor financiare în dependență de tipul entității; A1.2 Disecarea principiilor contabile necesare întocmirii situațiilor financiare ale entității; A1.3 Aplicarea cerințelor calitative la întocmirea situațiilor financiare ale entității; A1.4 Distingerea dărilor de seamă fiscale în funcție de termenul de prezentare ale acestora; A1.5 Diferențierea categoriilor de utilizatori în funcție de caracterul interesului financiar și/sau fiscal.
2. Abordări metodologice privind etapele premergătoare întocmirii situațiilor financiare		
UC2. Desfășurarea etapelor premergătoare necesare întocmirii situațiilor financiare în cadrul entității.	2.1 Conținutul lucrărilor premergătoare. 2.2 Inventarierea generală a elementelor contabile. 2.3 Decontarea cheltuielilor și veniturilor anticipate aferente	A2.1 Ilustrarea metodologiei lucrărilor premergătoare necesare întocmirii situațiilor financiare ale entității; A2.2 Contarea și documentarea rezultatelor inventarierii;

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
	perioadei de gestiune. 2.4 Determinarea și reflectarea diferențelor de curs valutar. 2.5 Întocmirea înregistrărilor de corectare. 2.6 Determinarea cotei curente a activelor imobilizate și a datoriilor pe termen lung.	A2.3 Contabilizarea decontării veniturilor și cheltuielilor anticipate ale entității; A2.4 Recalcularea diferențelor de curs valutar și de sumă la finele perioadei de gestiune; A2.5 Contabilizarea înregistrărilor de corectare în cadrul entității; A2.6 Contarea trecerii activelor imobilizate și a datoriilor pe termen lung în categoria celor curente.
3. Raportarea fiscală a impozitului pe venit aferent activității de întreprinzător		
UC3. Operarea cu mecanismul de calcul, contabilizare și raportare a impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător a entității.	3.1 Metodologia de calcul și contabilizare a venitului impozabil în funcție de subiectul impunerii. 3.2 Raportarea fiscală a impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător de către entitățile plătitoare de TVA. 3.3 Modul de perfectare și prezentare a Dării de seamă privind impozitul pe venitul agenților economici subiecți ai sectorului întreprinderilor mici și mijlocii.	A3.1 Determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit ale entității; A3.2 Contabilizarea impozitului pe venit; A3.3 Perfectarea dărilor de seamă fiscale aferente impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător a entității.
4. Metodologia de perfectare a situației de profit și pierdere		
UC4. Operarea cu metodologia de întocmire a situației de profit și pierdere a entității.	4.1 Algoritmul de determinare și contabilizare a rezultatelor financiare. 4.2 Reguli și tehnici privind întocmirea și prezentarea Situației de profit și pierdere. 4.3 Implicațiile fiscale ale rezultatelor financiare.	A4.1 Decontarea veniturilor și cheltuielilor entității la finele perioadei de gestiune; A2 Calcularea profitului brut (pierderii brute) ale entității; A3 Determinarea rezultatului din activitatea operațională: profit (pierdere) ale entității. A4 Evaluarea rezultatului din alte activități: profit (pierdere) ale entității; A5 Determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit ale entității;

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
		A6 Perfectarea Situației de profit și pierdere.
5. Aspecte aplicative aferente modului de întocmire a bilanțului		
UC5. Aplicarea regulilor și tehnicilor contabile necesare întocmirii și prezentării bilanțului entității.	5.1 Bilanțul: generalități și conținut. 5.2 Reguli și tehnici privind întocmirea și prezentarea bilanțului. 5.3 Reformarea bilanțului.	A5.1 Recunoașterea și evaluarea activelor, pasivelor entității la finele perioadei de gestiune; A5.2 Perfectarea posturilor bilanțiere; A5.3 Contarea operațiilor economice aferente reformării bilanțului.
6. Particularitățile raportării financiare prin prisma situației modificărilor capitalului propriu și a situației fluxurilor de numerar		
UC6. Ilustrarea algoritmului de întocmire a situației modificărilor capitalului propriu și a situației fluxurilor de numerar a entității.	6.1 Caracteristica elementelor componente a situației modificărilor capitalului propriu. 6.2 Metodologia de perfectare a situației modificărilor capitalului propriu. 6.3 Reguli și tehnici privind întocmirea și prezentarea situației fluxurilor de numerar.	A6.1 Determinarea soldului la începutul și sfârșitul perioadei de gestiune, majorările și diminuările pe parcursul perioadei a elementelor capitalului propriu ale entității; A6.2 Disecarea etapelor de întocmire a situației modificărilor capitalului propriu al entității; A6.3 Divizarea elementelor situației fluxurilor de numerar pe tipuri de activități; A6.4 Operarea cu algoritmul perfectării situației fluxurilor de numerar.
7. Aspecte aplicative aferente modului de întocmire a notelor aferente situațiilor financiare		
UC7. Operarea cu metodologia de selectare, analiză și prezentare a informației în notele aferente situațiilor financiare ale entității.	7.1. Algoritmul perfectării anexei 6 Date generale 7.2. Metodologia prezentării informațiilor cerute de SNC în anexa 7. 7.3. Modul de întocmire a notei informative privind veniturile și cheltuielile clasificate după natură (anexa 8). 7.4. Metodologia perfectării notei	A7.1 Identificarea surselor documentare necesare întocmirii notelor aferente situațiilor financiare; A7.2 Distingerea veniturilor și cheltuielilor ale entității după natură acestora; A7.3 Perfectarea notelor aferente situațiilor financiare.

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
	informative privind relațiile cu nerezidenții (anexa 9).	

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Generalități privind raportarea financiară și fiscală	6	2	2	2
2.	Abordări metodologice privind etapele premergătoare întocmirii situațiilor financiare	12	4	4	4
3.	Raportarea fiscală a impozitului pe venit aferent activității de întreprinzător	18	6	6	6
4.	Metodologia de perfectare a situației de profit și pierdere	14	4	4	6
5.	Aspecte aplicative aferente modului de întocmire a bilanțului	16	6	6	4
6.	Particularitățile raportării financiare prin prisma situației modificărilor capitalului propriu și a situației fluxurilor de numerar	12	4	4	4
7.	Aspecte aplicative aferente modului de întocmire a notelor aferente situațiilor financiare	12	4	4	4
	Total	90	30	30	30

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Elevii în cadrul studiului individual vor opera cu conținuturi contabile propuse de către cadrul didactic sub forma unui studiu de caz, în vederea simulării metodologiei de întocmire și prezentare a situațiilor financiare și declarațiilor fiscale aferente impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător ale unei entități pe o perioadă de gestiune, cu condiția respectării parcurgerii elementelor obligatorii precum:

1. Perfectarea Jurnalului de înregistrare a operațiilor economice;
2. Contabilizarea operațiilor economice generate de etapele premergătoare întocmirii situațiilor financiare;
3. Perfectarea Balanței de verificare a conturilor sintetice;
4. Calcularea, contabilizarea și raportarea impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător a entității;
5. Operarea cu algoritmul de determinare și control a informațiilor vizate în situațiile financiare și declarația privind impozitul pe venit aferent activității de întreprinzător;
6. Perfectarea Situațiilor financiare, notei explicative.

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
Abordări metodologice privind etapele premergătoare întocmirii situațiilor financiare	Studiu de caz	Prezentarea studiului de caz	Săptămâna 5
Raportarea fiscală a impozitului pe venit aferent activității de întreprinzător	Studiu de caz	Prezentarea studiului de caz	Săptămâna 8
Metodologia de perfectare a situației de profit și pierdere			
Aspecte aplicative aferente modului de întocmire a bilanțului	Studiu de caz	Prezentarea studiului de caz	Săptămâna 10
Particularitățile raportării financiare prin prisma situației modificărilor capitalului propriu și a situației fluxurilor de numerar			
Aspecte aplicative aferente modului de întocmire a notelor aferente situațiilor financiare			

VIII. Lucrările practice recomandate

Nr.	Unități de învățare	Lista lucrărilor practice	Ore
1.	Generalități privind raportarea financiară și fiscală	Delimitări conceptual-noționale privind principiile contabile și a cerințelor calitative necesare întocmirii situațiilor financiare ale entității. Categoriile de utilizatori în funcție de caracterul interesului financiar.	4
2.	Abordări metodologice privind etapele premergătoare întocmirii situațiilor financiare	Algoritmul lucrărilor premergătoare necesare întocmirii situațiilor financiare ale entității. Inventarierea generală a elementelor entității. Contabilizarea înregistrărilor de corectare în cadrul entității.	4
3.	Raportarea fiscală a impozitului pe venit aferent activității de întreprinzător	Perfectarea darilor de seamă fiscale aferente impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător a unei entități de reper.	4
4.	Metodologia de perfectare a situației de profit și pierdere	Întocmirea situației de profit și pierdere prin simularea operațiunilor economice ale unei entități.	2
5.	Aspecte aplicative aferente modului de întocmire a bilanțului	Întocmirea bilanțului prin simularea operațiunilor economice ale unei entități.	4

IX. Sugestii metodologice

Curriculumul la modulul "Practici contabile de raportare fiscală" are drept scop formarea și dezvoltarea competențelor profesionale la elevii din învățământul profesional tehnic postsecundar. Elementul de bază al Curriculumului sânt competențele ce trebuie formate și dezvoltate în procesul de formare profesională. Acestea vor fi formate prin organizarea eficientă a procesului de instruire.

Pentru a înțelege mai ușor modulul este necesară identificarea unor obiective secundare care constau în:

- identificarea metodelor de instruire în domeniul contabilității;
- stabilirea mai multor metode alternative de cercetare din care să fie selectată metoda cea mai potrivită pentru a rezolva problematica particulară de cercetare;
- precizarea informației existente în domeniul cercetării contabile în mod comparativ și dezvoltarea gândirii creative fiscale;
- precizarea constrângerilor întâlnite în domeniul cercetării contabile.

La formarea unor abilități contabil-fiscale specifice se recomandă consemnarea condițiilor de desfășurare a procesului didactic:

1. *Organizarea activităților.* Pentru buna organizare a procesului didactic ambii participanți necesită de a-și organiza activitățile. Organizarea eficientă a lecției influențează în mare măsură nivelul de formare a competențelor. Astfel, în procesul de organizare a activităților se vor asigura:

- condiții optime pentru buna colaborare dintre elev și profesor;
- un set de procese care duc la îmbunătățirea relațiilor dintre părți;
- un nivel de implicare a părților acționând în baza unor reguli și acțiuni prestabilite.

2. *Selectarea adecvată a metodelor de instruire.* Metodele moderne au tendința de a se apropia cât mai mult de metodele cercetării științifice, antrenând elevii în activități de investigare și cercetare directă a fenomenelor. Utilizarea metodelor interactive în activitatea didactică are ca rezultat creșterea motivației pentru învățare și a încrederii în sine, contribuie la formarea atitudinii pozitive față de obiectele de studiu în școală și asigură condițiile formării capacității copiilor de a interacționa și de a comuni ca, pregătindu-i mai bine pentru activitatea socială. Se recomandă utilizarea metodelor de instruire precum: problematizarea, algoritmizarea, simularea, simularea efectuată cu produse software, jocul didactic, studiul de caz.

În contextul digitalizării procesului educațional vor fi valorificate instrumentele Google, PowerPoint, Wordwall, WordArt, Canva, Mentimeter etc. Studiile individuale pot fi încărcate pe platforme online, inclusiv Google Classroom.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea competențelor profesionale urmărește să cunoască în ce măsură elevii au realizat obiectivele propuse în cadrul procesului didactic. Formele de evaluare care pot fi aplicate la unitatea de curs "Practici contabile de raportare fiscală" sunt: inițială, formativă (curentă) și sumativă (finală).

Evaluarea inițială are un scop de a colecta cât mai exact informațiile absolut necesare fiecărui profesor pentru a-și elabora strategia didactică la un grup de elevi.

Evaluarea pe parcurs, cunoscută și sub denumirea de evaluare formativă sau de progres, indică pe tot parcursul instruirii progresul realizat, unde se situează rezultatele parțiale față de cele finale proiectate și permite tuturor să-și amelioreze activitatea (profesorului - strategia de predare; elevilor - pe cea de învățare). Evaluarea se va realiza prin diverse modalități: observarea comportamentului elevului, analiza rezultatelor activității elevului, discuția/conversația, prezentarea proiectelor individuale de activitate.

Evaluarea sumativă se realizează la finele disciplinei și solicită elevului demonstrarea competenței profesionale. Cadrele didactice vor elabora sarcini prin care vor orienta comportamentul profesional al elevului spre demonstrarea sistemului de cunoștințe și abilități. În acest scop, vor fi clar stabiliți indicatorii și descriptorii de performanță ai procesului și produsului realizat de către elev.

Evaluarea centrată pe produs la curriculumul modular "Practici contabile de raportare fiscală" reprezintă un exemplu de integrare creativă a perfectării documentelor, registrelor contabile, dărilor de seamă fiscale și comunicaționale în procesul de predare învățare-evaluare. Aceste produse pot fi apreciate prin instrumente de evaluare diverse, dintre care: studiul de caz, teste de verificare, grile de evaluare criterială și ghidurile de notare. Avantajele utilizării acestor instrumente sunt numeroase și fac diferența față de instrumentele de evaluare tradițională: ilustrarea clară a așteptărilor ameliorează performanța; elevii devin judecători mai buni ai calității propriei munci; elevii primesc un feedback mai informativ; elevii sunt avertizați în legătură cu criteriile pe care le vor folosi pentru furnizarea de feedback, la interevaluare și devin mai responsabili în ceea ce privește calitatea produsului final.

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor cognitive sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	<i>Teste de evaluare cu itemi</i>	- Corectitudinea interpretării itemului propus spre rezolvare; - Corespunderea rezolvării propuse de condițiile indicate în item; - Corectitudinea selectării răspunsului (pentru itemi cu alegere duală); - Integritatea și corectitudinea setului de selecții (pentru itemi cu alegere multiplă); - Stabilirea corectă a perechilor corelate (pentru itemii tip asociere); - Corespunderea răspunsului setului prestabilit de valori; - Corespunderea răspunsului cerințelor din enunțul itemului (în cazul itemilor cu răspuns deschis).
2.	<i>Exercițiu rezolvat</i>	- Înțelegerea enunțului exercițiului; - Corectitudinea formulării ipotezelor; - Corectitudinea raționamentelor; - Corectitudinea rezultatelor; - Modul de prezentare și de interpretare a rezultatelor.
3.	<i>Problemă rezolvată</i>	- Înțelegerea problemei; - Documentarea în vederea identificării informațiilor necesare în rezolvarea problemei; - Formularea și testarea ipotezelor; - Stabilirea strategiei rezolutive; - Prezentarea și interpretarea rezultatelor.
4.	<i>Argumentare scrisă/orală</i>	- Corespunderea formulărilor temei; - Selectarea și structurarea logică a argumentelor în corespundere cu tezele puse în discuție; - Utilizarea unui limbaj adecvat și bogat, respectarea normelor literare.

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
5.	Studiu de caz	- Corectitudinea interpretării studiului de caz propus; - Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora. - Corectitudinea lingvistică a formulărilor, utilizarea adecvată a terminologiei în cauză; - Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz; - Completitudinea informației și coerența între subiect și documentele studiate; - Exactitudinea rezultatelor și rigoarea probelor; - Capacitatea de analiză și de sinteză a documentelor; - Originalitatea studiului, a formulării și a realizării; - Personalizarea (să nu fie lucruri copiate).
6.	Formulare de documente, registre contabile, situații financiare, declarații fiscale completate	- Corespunderea termenilor de referință; - Corespunderea sarcinilor; - Selectarea documentelor primare corespunzătoare faptelor economice; - Întocmirea elementelor obligatorii ale documentelor primare; - Operarea cu algoritmul de completare a documentelor primare, registrelor contabile, situațiilor financiare și a declarațiilor fiscale; - Corectitudinea calculelor; - Fundamentarea deciziilor; - Ținuta lingvistică; - Respectarea termenilor de elaborare.
7.	Portofoliul	- Validitatea (adecvarea la cerință, modul de concepere); - Completitudinea/ finalizarea; - Elaborarea și structura (acuratețea, rigoarea, logica, coerența etc); - Calitatea materialului utilizat; - Creativitatea, originalitatea; - Redactarea (respectarea convențiilor, capacitatea de sinteză); - Corectitudinea limbii utilizate (exprimare, ortografie, punctuație etc); - Motivația/lipsa de motivație a elevului pentru activitatea didactică, teoretică și practică; - Progresul sau regresul înregistrat de elev în propria pregătire profesională, în dobândirea competențelor generale și specifice; - Raportul efort/ rezultate.

Unitatea de curs „Practici contabile de raportare fiscală” se va finaliza cu un examen. Nota finală se va stabili în proporție de 60% reușita curentă și 40% nota de la examen.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

1. Sală de curs echipată cu: calculatoare de birou, proiector multimedia, ecran, notebook cu Office instalat, conexiune la Internet sau Wi-Fi.
2. Mobilier adecvat particularităților de vârstă ale elevilor.
3. Materiale și resurse didactice: acte normative în vigoare, Planul general de conturi contabile, fișe cu sarcini, cretă colorată, fișe cu lipici, PPT, tablă, documente primare, Registre contabile, situații financiare, declarații fiscale.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Vor fi indicate doar resursele didactice ce sunt puse la dispoziția elevilor de către instituția de învățământ, ce pot fi procurate sau accesate de către elevi.

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare
I. Acte normative			
1.	Planul general de conturi contabile	https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=115293&lang=ro	nelimitat
2.	Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017. În: <i>Monitorul Oficial al Republicii Moldova</i> . 2018, nr.1-6	https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=125231&lang=ro	nelimitat
3.	Ordin MF Nr. 154 din 09-12-2020 cu privire la aprobarea Ghidului metodologic de întocmire a situațiilor financiare În: <i>Monitorul Oficial Nr. 360-371</i>	https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=124687&lang=ro	nelimitat
4.	Ordin MF Nr. 118 din 06.08. 2013 privind aprobarea Standardelor Naționale de Contabilitate. În: <i>Monitorul Oficial al Republicii Moldova</i> . 2013, nr.177	https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=131868&lang=ro#	nelimitat
5.	Hotărâre Guvern Nr. 693 din 11.07.2018 cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit.	https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=137374&lang=ro#	nelimitat
6.	Ordin Ministerul Finanțelor Nr. 153 din 22.12.2017 privind aprobarea formularului tipizat al Declarației cu privire la impozitul pe venit pentru agenții economici.	https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=119968&lang=ro#	nelimitat
7.	Ordin Ministerul Finanțelor Nr. 40 din 09.03.2020 cu privire la aprobarea formularului tipizat al Dării de seamă privind impozitul pe venitul agenților economici subiecți ai sectorului întreprinderilor mici și mijlocii.	https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=132197&lang=ro#	nelimitat

8.	Ordin Ministerul Finanțelor Nr. 126 din 22-12-2022 cu privire la modul de achitare și evidență a plăților la bugetul public național prin sistemul trezorerial al Ministerului Finanțelor în anul 2023. În: <i>Monitorul Oficial al Republicii Moldova</i> , 28-12-2022, Nr. 435-437 art. 1483.	https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=134767&lang=ro	nelimitat
II. Lucrări științifice			
9.	GRIGOROI, L. <i>Contabilitatea întreprinderii</i> . Chișinău: Cartier, 2021. 800 p. ISBN 978 9975 75 984-7	Biblioteca IP CEEF	limitat
10.	GRAUR, A, BUCUR V. [et al.]. <i>Contabilitatea impozitelor. Teorie și practică Manual</i> . Ed. a 3-a, rev. și actualizată. Chișinău, 2017; ISBN 9789975758307.	Biblioteca IP CEEF	limitat
III. Alte surse de informații			
11.	Materialele paginii Web "Totul pentru contabil"	https://www.contabilsef.md/	nelimitat
12.	Materialele paginii Web "Universul contabililor" profesioniști"	https://contabilitatea.md/	nelimitat
13.	Materialele paginii Web " Biroul Național De Statistică al Republicii Moldova"	https://statistica.gov.md/ro	nelimitat
14.	Materialele paginii Web " Serviciul Fiscal de Stat al Republicii Moldova"	https://sfs.md/ro	nelimitat